

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 108

Vuoden 2023 selonteko sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestämisestä sekä arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

TRE:670/00.05.02/2024

Valmistelija / lisätiedot:
Ruski Heini

Valmistelijan yhteystiedot

Tarkastusjohtaja Heini Ruski, puh. 041 730 0921, riskienhallinta- ja turvallisuusjohtaja Jouni Perttula, puh. 040 196 6512 ja liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolainen, puh. 050 345 1397, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, puh. 040 543 2285, etunimi.sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Yli-Rajala Juha, Konsernijohtaja

Päätösehdotus

Vuoden 2023 selonteko sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan järjestämisestä sekä arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä merkitään tiedoksi.

Kokouskäsitely

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden tarkastusjohtaja Heini Ruskille, liiketoiminta- ja rahoitusjohtaja Arto Vuojolaiselle sekä riskienhallinta- ja turvallisuusjohtaja Jouni Perttulalle. He olivat asiantuntijoina läsnä kokouksessa asian käsittelyn aikana ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Perustelut

Kuntalain sekä yksityiskohtaisemmin kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antaman yleisohjeen mukaan kunnan tulee sisällyttää toimintakertomukseensa arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja kaupunkikonsernin konsernivalvonnan järjestämisestä.

Kaupungin hallintosäännön 83 §:n mukaan kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Selonteko sisäisestä valvonnasta

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Sisäinen tarkastus on valmistellut selonteon ja kokonaisarvion sisäisen valvonnan järjestämisestä. Selontekoa varten kaupungin konsernihallinnon yksiköt, palvelualueiden palveluryhmät sekä liikelaitokset ovat toteuttaneet sisäisen valvonnan itsearviointien eri osalualueilla käyttöön otetussa Granite-järjestelmässä. Itsearviointien perusteella palvelualueet ja liikelaitokset ovat valmistelleet sisäisen valvonnan selonteot, jotka on käsitelty toimielimissä. Koko kaupunkia koskevien johtopäätösten tekemisessä on otettu edellä mainittujen lisäksi huomioon myös sisäisen tarkastuksen vuoden aikana tekemät havainnot.

Johtopäätöksenä kaupungin yksiköiden sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lainmukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän informaation riittävydestä. Havaittujen poikkeamien korjaamiseen on ryhdytty määrätietoisesti, ja pistemäisten toteutuneiden riskien havaitsemisen jälkeen kaupungin toiminnassa on otettu laajemmin käyttöön uusia riskienhallintakeinoja.

Kaupungin yksiköiden sisäisen valvonnan kehittämistyötä on syytä jatkaa. Tärkeimmiksi kehittämiskohteiksi arvioidaan:

- sopimusjohtamisen, -hallinnan ja valvonnan määrätietoinen kehittäminen ja sitä tukevien järjestelmäratkaisujen toteuttaminen,
- palvelualueet ylittävien sekä konserninlaajuisten prosessien kokonaiskoordinaatio ja valvonta,
- rahaliikenteen valvonnan jatkuva seuranta ja valvontatoimenpiteiden kehittäminen havaintojen perusteella.

Selonteko konsernivalvonnasta

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa. Lisäksi pyritään varmistamaan, että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan. Kuntalain mukainen konsernijohto vastaa valvonnasta, mutta käytännössä merkittävä osa valvontaa on omistajaohjauksen tehtävänä.

Konsernivalvonnan käytännön toteutus on laajaa ja se koostuu monesta osatekijästä. Menettelyitä on kuvattu liitteessä (Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä) tarkemmin.

Konserniohjaukseen liittyvissä toimivallan- ja päätöksenteon, hallitusjäsenten kokoonpanon ja nimitysprosessin, konserniohjeen mukaisen toiminnan, seurannan ja raportoinnin sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden suhteen ei ole havaittu merkittäviä puutteita. Tytäryhteisöjen hallitusten systemaattista sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyden arviointia tulee jatkaa ja kehittää sekä samalla ylläpitää selkeää tytäryhteisöjen ja konserniohjauksen välistä roolitusta asiassa. Ohjeistusta on edelleen tarkennettu konserniohjeen ja hyvä hallinto- ja johtamistapa -ohjeen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

päivittämisen yhteydessä vuonna 2023. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Tampereen kaupunkikonsernin tytäryhtiöiden uudistetun konserniohjeen 12.6.2023 § 96 ja kaupunginhallitus uudistetun Hyvä hallinto- ja johtamistapa Tampereen kaupunkikonsernissa (Corporate Governance) -ohjeen 6.11.2023 § 453.

Konsernin tytäryhteisöissä ei ole tunnistettu sellaisia merkittäviä yksittäisiä strategisia tai operatiivisia riskejä, jotka vaikuttaisivat kaupunkikonsernin toimintaan ja taloudelliseen asemaan merkittävästi.

Selontekoa konsernivalvonnan järjestämisestä vuonna 2023 käsitellään kaupunginhallituksen konsernijaoston maaliskuun kokouksessa.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Konsernihallinnon strategia- ja kehittämissyksikön riskienhallinta, turvallisuus ja varautumistiimi on valmistellut arvion merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Arvion laadinnassa on huomioitu kaupungin toimintayksikköjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kuvaukset, selonteot, toimintaympäristöanalyysit ja riskiprofiilit sekä muu toimintavuoden aikana kertynyt tieto.

Vuonna 2023 keskityttiin erityisesti kaupunkikonsernin strategisen riskienhallinnan kehittämiseen, strategisten riskien tunnistamiseen, analysoimiseen ja hallintaan yhdessä kaupungin ylimmän johdon kanssa. Kaupunkitasoisia tavoitteita uhkaavia pitkän aikavälin strategisia riskejä tunnistettiin analyysissa yhteensä 12 riskikokonaisuutta.

Riskienhallintaan liittyvänä kokonaisuutena laadittiin vuonna 2023 myös vakuuttamisen toimintaohje, joka kokoaa yhteen kaupungin eri vakuutusten keskeiset vakuutusehdot, ohjaa kaupungin vakuuttamista, vahingoista ilmoittamista ja vakuutuskorvausten hakemista toimintayksiköissä. Vakuuttamisen toimintaohje täydentää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteisiin kirjattuja vakuuttamisen periaatteita.

Riskienhallinnan toteutus sujui niin globaaleista kuin paikallisistakin haasteista huolimatta hyvin vuonna 2023. Toimintaympäristön näkökulmasta Venäjän hybridivaikuttamisen vaikutukset kaupunkiin ja kaupungin toimintaan olivat merkittävät. Kaupunkikonsernin tukemista turvallisuuden ja varautumisen eteen tehtävässä työssä vietiin organisaatiossa eteenpäin turvallisuusjohtamisen mallin mukaisesti organisaatioturvallisuuden ja varautumisen koordinaatioryhmissä.

Tiedoksi

Heini Ruski, Arto Vuojolainen, Jouni Perttula, Annina Nääppä

Liitteet

- 1 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä 2023
- 2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä
- 3 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä vuonna 2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja yleisesti nähtäville 19.3.2024 www.tampere.fi

Päätös on annettu tiedoksi sähköisesti 19.3.2024.

Tampere
19.03.2024

Elina Nikkilä
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§108

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai valitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)
- varhaiskasvatuslain 57 §:n mukaista huomautusta tai huomion kiinnittämistä (Varhaiskasvatuslaki 63 § 2 mom.)